

**** عَيِّن الأنسب للجواب عن التَّرجمة أو المفهوم من أو إلى العربيَّة:**

۱) کاش انسان از روی نادانی به اصل و نسب افتخار نکند زیرا ما از سمت پدرانمان یکسان هستیم و انسان تنها از یک پدر و مادر هست.

۲) انسان شاید از روی نادانی به اصل و نسب افتخار می‌کند زیرا ما از سوی پدران یکی هستیم و انسان تنها از یک پدر و مادر است.

۳) کاش انسان از روی نادانی به اصل و نسب افتخار نکند برای اینکه ما از جهت پدران یکی هستیم و انسان تنها از یک پدر و مادر است.

۴) کاش انسان از روی نادانی به اصل و نسب خود افتخار نمی‌کرد زیرا ما از سمت پدران یکسانیم و انسان‌ها پدر و مادر یکسانی دارند.

۲- «كَانَ صَدِيقُ أَبِي قُدَمْعٍ عَنِ الْمَوَاطِّ السَّكْرِيَّةِ لَكِنَّهُ كَانَ لَا يَهْتَمُّ إِلَى تَوْصِيَةِ الطَّبِيبِ وَ يُعَارِضُهَا دَائِمًا»:

۱) هرگاه دانشی را یاد بگیرید یا چاهی را بکنید اجرشان برایتان جاری است در حالی که شما در قبرهایتان هستید.

۲) اگر دانشی را بیاموزید یا چاهی را حفر کنید پاداش آن دو برایتان تا زمانی که شما در قبرهایتان هستید جاری می‌شود.

۳) اگر علمی را یاد دادید یا چاهی را کندید پاداششان برای شما جاری می‌شود در حالی که شما در قبرتان هستید.

۴) هرگاه علمی را یاد بدهید و چاهی را بکنید اجر آن‌ها برایتان جاری می‌شود در حالی که شما در قبرهایتان هستید.

۴- «كَانَ اِنْتَشَرُ فِي اِحْدَى الصُّخُفِ عَنَانٌ خَطَا حَوْلَ رَجُلٍ قَدْ اَقَامَ مَصْنَعًا لَتَطْوِيَرِ هَذَا السَّائِلِ.»

- (۱) سپس خداوند را برای اینکه انده او را رفت به راستی که پروردگار ما قطعاً آمرزنده و سیاست‌گزار است.
- (۲) ستایش خدا را که ناراحتی ما را برد همانا پروردگار ما قطعاً آمرزنده و سیاست‌گزار است.
- (۳) ستایش از آن خدایی است که انده او را از ما برطرف کرد بدون شک پروردگار ما قطعاً آمرزنده و سیاست‌گزار است.
- (۴) سپس برای خداوندی است که غصه او را از ما برد به درستی که پروردگار قطعاً آمرزنده و سیاست‌گزار است.

(۱) و اِحْمِنِي و اِحْمِ بِلَادِي مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ: و من و کشورم را از پیشامدهای بد دور کن.
(۲) لَا تَمُوتُوا جُهْلًا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْذِرُ عَلَى الْجَهْلِ: با نادانی نمیرید زیرا خداوند برای نادانی عذر نمی‌پذیرد.
(۳) شَعْرُ نُؤَيْلٍ بِالْحَزَنِ عِنْدَ مَوْتِ أَخِيهِ الْآخَرِ و بقی حزیناً: نوبل هنگام مرگ برادر آخرش احساس اندوه کرد و اندوهگین باقی ماند.
(۴) لَيْتَ الْإِتِّحَادَ يَتَحَلَّى فِي الْعَالَمِ و لا یبقی الخلاف: کاش همبستگی در همه جای جهان جلوه‌گر بشود و اختلاف باقی نماند.

(۱) وَاصِلَ الْفَرْدِ غَمْلَهُ ذَوُّباً فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ: آلفرد در زمینه آبادانی با پشتکار به کارش ادامه داد!

(۲) لَا يَحِزْنُنِي الَّذِينَ يَتَكَلَّمُونَ عَنِّي جَاهِلِينَ: کسانی که درباره من با نادانی صحبت می‌کنند، نباید مرا ناراحت کنند!

(۳) ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا﴾ و آسمان را سقفی نگهدارنده قرار دادیم!

(۴) لَا مَادَةَ انْفَجَرَ فِي الْمَنَاجِمِ فَتَقَدَّصَتِ الْمَعَامِلُ بِسُرْعَةٍ: هیچ ماده‌ای در معادن منفجر نشد و کارگاه‌ها به سرعت پیشرفت کردند!

٨- «به دوستم که از سال‌های پیش او را ندیده بودم گفتم: آیا گمان کردی که تو را فراموش کرده‌ام و یادی از تو باقی نمانده است؟»: عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) قُلْتُ لِصَدِيقِي مَا شَاهَدْتُهُ مُنْذُ سَنَتَيْنِ: هَلْ ظَنَنْتَ أَنِّي نَسَيْتُكَ وَ مَا بَقِيَ مِنْكَ ذِكْرٌ؟
- (٢) قُلْتُ لِصَدِيقِي الَّذِي مَا كُنْتُ شَاهَدْتُهُ مُنْذُ سَنَيْنِ: هَلْ ظَنَنْتَ أَنِّي نَسَيْتُكَ وَ لَمْ يَبْقَ مِنْكَ ذِكْرٌ؟
- (٣) قُلْتُ لِصَدِيقَتِي الَّتِي كُنْتُ لَمْ أَشَاهِدْهَا مُنْذُ سَنَيْنِ: هَلْ حَسِبْتَ أَنِّي نَسَيْتُكَ وَ لَمْ يَبْقَ مِنْكَ ذِكْرِيَّاتٌ؟
- (٤) لِصَدِيقِ الَّذِي مَا كُنْتُ أَشَاهِدُهُ مُنْذُ سَنَيْنِ قُلْتُ: هَلْ ظَنَنْتَ أَنِّي نَسَيْتُكَ وَ مَا بَقِيَ مِنْكَ ذِكْرٌ مِنْكَ؟

*** إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«نَشَرَتْ إِحْدَى الْمُخَفِّفِ الْمَشْهُورَةِ فِي رَقْمِهَا الْأَخِيرِ قِصَّةً قَصِيرَةً وَ كَانَ عُنْوَانُهَا «صَبِيٌّ بِاسْمِ آلْفَرْدِ نوبِل» وَ صَارَ هَذَا الرَّقْمُ مِنْ أَهَمِّ الْأَرْقَامِ وَ إِشْتَرِيَهُ أَكْثَرُ النَّاسِ لِقِرَائَتِهِمُ الْيَوْمِيَّةِ وَ كَانَ سَبَبُهُ إِنتِشَارَ الْقِصَّةِ الْقَصِيرَةِ حَيْثُ يُمَكِّنُ قِرَاءَتَهَا كُلُّهَا فِي جُلْسَةٍ وَاحِدَةٍ وَ تُرَكِّزُ عَلَى مَوْضُوعٍ وَاحِدٍ فَقَطْ وَ عَدَدُ الشَّخْصِيَّاتِ الْمَوْجُودَةِ قَلِيلٌ جَدًّا وَ كَلِمَاتُهَا الْمُسْتَحْدَمَةُ فِيهَا بَسِيطَةٌ جَدًّا وَ نَصُّ أَدَبِي نَشْرَى يَصُورُ عَقِيدَةً أَوْ شَعُورًا إِنْسَانِيًّا تَصَوِيرًا وَجِيزًا ذَا مَعْنَى؛ خَجْمُهَا صَغِيرٌ وَ أَنَّهَا تَدُورُ حَوْلَ حَادِثَةٍ أَوْ شَخْصِيَّةٍ أَوْ عَاطِفَةٍ مَفْرَدَةٍ، وَ لَا تَوْجَدُ فِيهَا تَفْصِيلَاتٍ وَ لَا جُزْئِيَّاتٍ؛ يَكُونُ الْكَاتِبُ مُشْتَفَاقًا عَلَى عَرْضِ الْحَادِثَةِ الْأَصْلِيَّةِ بوضوحٍ، فَلَا يَصِفُ الْكَاتِبُ فِيهَا إِلَّا الْأُمُورَ الَّتِي لَهَا دَوْرٌ فِي تَطَوُّرِ الْحَادِثَةِ أَوْ لَهَا أَهْمِيَّةٌ فِي فَهْمِهَا. يُقَالُ أَنَّ هُنَاكَ فَرْقٌ بَيْنَ الْقِصَّةِ وَ الْحِكَايَةِ وَ يُمَكِّنُ تَعْرِيفَ الْحِكَايَةِ بِأَنَّهَا رَوَايَةٌ قِصَصِيَّةٌ تَرُوي تَفْصِيلَاتِ أَحْدَاثٍ وَاقِعِيَّةٍ أَوْ تَخَيَّلِيَّةٍ مِثْلُ حِكَايَاتِ أَلْفِ لَيْلَةٍ وَ لَيْلَةٍ؛ رَغْمَ هَذَا الْفَرْقِ عَدَدٌ كَثِيرٌ مِنَ الْكُتَّابِ يَسَمُّونَ أَعْمَالَهُمُ الْحِكَايَةَ بِالْقِصَصِ الْقَصِيرَةِ.»

٩- الرَّقْمُ الْأَخِيرُ مِنَ الصَّحِيفَةِ صَارَ مِهْمًا لَأَنَّ

- (١) عُنْوَانُهَا كَانَ حَوْلَ حَيَاةِ الْفَرْدِ نوبِل.
- (٢) أَكْثَرَ النَّاسِ إِشْتَرَوْا هَذَا الرَّقْمَ.
- (٣) الصَّحِيفَةُ إِنتَشَرَتْ قِصَّةً قَصِيرَةً.
- (٤) الْفَرْدُ كَانَ مَحْبُوبًا بَيْنَ النَّاسِ.

١٠- هُنَاكَ فَرْقٌ رَئِيسِيٌّ بَيْنَ الْقِصَّةِ الْقَصِيرَةِ وَ الْحِكَايَةِ وَ هُوَ

- (١) الْحِكَايَةُ قَصِيرٌ وَ يَتَحَدَّثُ عَنْ أَبْطَالِ الْقِصَّةِ وَ الْقِصَّةُ الْقَصِيرَةُ يَتَحَدَّثُ عَنْ شَخْصٍ وَاحِدٍ.
- (٢) الْحِكَايَةُ تَرُوي أَحْدَاثًا وَاقِعِيَّةً وَاجْتِمَاعِيَّةً وَ لَكِنِ الْقِصَّةُ الْقَصِيرَةُ يُمْكِنُ أَنْ تَكُونَ وَاقِعِيَّةً أَوْ تَخَيَّلِيَّةً.
- (٣) الْحِكَايَةُ تَدُورُ حَوْلَ حَوَادِثٍ أَوْ شَخْصِيَّاتٍ كَثِيرَةٍ وَ لَكِنِ الْقِصَّةُ الْقَصِيرَةُ تَدُورُ حَوْلَ حَادِثَةٍ أَوْ شَخْصِيَّةٍ.
- (٤) الْحِكَايَةُ رَوَايَةٌ مَعَ تَفْصِيلَاتِ الْأَحْدَاثِ وَ لَكِنِ الْقِصَّةُ الْقَصِيرَةُ نَصُّ أَدَبِي لَا يَدْخُلُ فِي الْجُزْئِيَّاتِ.

*** عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

١١- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) الْكُتَّابُ الَّذِينَ يَسَمُّونَ أَعْمَالَهُمُ الْحِكَايَةَ بِالْقِصَّةِ الْقَصِيرَةِ كَثِيرُونَ.
- (٢) الْحِكَايَةُ تَشْبَهُ الْقِصَّةَ الْقَصِيرَةَ إِلَى حَدِّ نَسْتِطِيعُ أَنْ نَسَمِّيَهَا بِالْقِصَّةِ الْقَصِيرَةِ.
- (٣) يَصُورُ الْكَاتِبُ نَصَّهُ الْأَدَبِيَّ فِي الْقِصَّةِ الْقَصِيرَةِ بِالتَّفَاصِيلِ وَ الْجُزْئِيَّاتِ.
- (٤) كَاتِبُ حِكَايَاتِ أَلْفِ لَيْلَةٍ وَ لَيْلَةٍ سَمَّى عَمَلَهُ بِالْقِصَّةِ الْقَصِيرَةِ.

١٢- «تَصَوِيرًا»:

- (١) اسْمٌ، مَعْرَبٌ، مُصَدَّرٌ عَلَى وَزْنِ «فَعِيلٍ» / مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ
- (٢) مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ، نَكْرَةٌ، مَعْرَبٌ / مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ نَوْعِيٌّ وَ مَنْصُوبٌ
- (٣) مَفْرَدٌ، نَكْرَةٌ، مُصَدَّرٌ مَزِيدٌ / صِفَةٌ لِلْمَوْصُوفِ إِنْسَانِيًّا وَ مَنْصُوبٌ
- (٤) اسْمٌ، مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ، مَعْرِفَةٌ / مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ تَأْكِيدِيٌّ وَ مَنْصُوبٌ

١٣- «يُسَمُّونَ»:

- (١) لِلْغَائِبِ، مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ، مُتَعَدِّيٌّ، مُجْهُولٌ / خَبَرٌ لِلْمُبْتَدَأِ
- (٢) فَعْلٌ مُضَارِعٌ، مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ بِزِيَادَةِ حَرْفٍ وَاحِدٍ / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- (٣) جَمْعُ الْمَذْكَرِ الْغَائِبِ، لَازِمٌ، مُبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «أَعْمَالٌ»
- (٤) حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ (س م ي)، مُجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ / مُضَارِعٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ

١٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) لَنْ نَقْعُدَ إِلَّا مَعَ الَّذِي يَتَعَلَّمُ وَ يُفَقِّهُ الْجَهْلَالَ.
- (٢) أُنْشَدْتُ قَصِيدَةً رَائِعَةً مِنْ مُشَاهِدَةِ هَذِهِ الطَّبِيعَةِ.
- (٣) قَدْ يَتَبَيَّنُ أبعادُ هَذَا التَّأثيرِ عَلَى الْفَتَيَاتِ.
- (٤) لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنَ الْحَقِّ كَوْنُوا نُقَادَ الْكَلَامِ.

١٥- عَيْنِ مَا لَا تَجِدُ فِيهِ الْحَالُ:

- (١) النَّاسُ يَمْشُونَ فِي هَذِهِ الْمَسِيرَةِ بِاحْثِينَ الْخُبْرَ!
- (٢) «و إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ (ع) رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا»
- (٣) بَعْدَ سَنَوَاتٍ رَأَيْتُ مُعَلِّمِي الْفَاضِلِ وَ هُوَ يُطَالِعُ كِتَابًا!
- (٤) أَقْوَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عَدُوَّهُ مُقْتَدِرًا.

١٦- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ تَأْكِيدٌ لِلْفِعْلِ:

- (١) هَؤُلَاءِ الْجَنُودُ ثَبَتُوا ثُبُوتَ الْبُرُوجِ أَمَامَ الْأَعْدَاءِ.
- (٢) يَتَّبَعِدُ عَنِ الْمَعَاصِي إِتِبَاعًا خَائِفًا مِنَ الْعِقَابِ.
- (٣) نَحْرُصُ عَلَى مُصَاحَبَةِ الْأَخْبَارِ حِرْصًا.
- (٤) تَدُورُ عَقْرَبُ الدَّقَاقِي دَوْرَةً لِإِشَارَةِ الزَّمَنِ.

١٧- عَيْنِ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ مَحْذُوفًا:

- (١) الْغَيُورُ بِأَكْيَافٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ.
- (٢) لَمْ تَكُنْ هَذِهِ الْقِصَّةُ إِلَّا سِرًّا غَامِضًا.
- (٣) «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»
- (٤) لَا سَبَبَ فِي نَجَاحِ الْإِنْسَانِ إِلَّا السَّعْيُ.

١٨- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنِ اسْلُوبِ النَّدَاءِ:

- (١) يَا أَوْلَادِي، إِسْعُوا لِلْوَصُولِ إِلَى غَايَاتِكُمْ.
- (٢) يَا تَلْمِيذَةُ، اجْتَهِدِي فِي دُرُوسِكَ الصَّعْبَةِ.
- (٣) يَا رَاجِمِي الضَّعَفَاءِ، رَحِمَكُمُ اللَّهُ فِي حَيَاتِكُمْ.
- (٤) الْطُلَّابُ، إِجْلِسُوا فِي مَقْدَمَةِ الصَّفِّ رَجَاءً.

١٩- عَيَّن الصَّحِيحَ عَنِ الْجَوَابَةِ التَّالِيَةِ:

(١) اللَّهُمَّ إِنَّمَا أَخَافُ مِنْ نَتِيجَةِ عَمَلِي السَّيِّئِ: (منادى: اللَّهُمَّ)
(٣) رَبَّنَا يَغْفِرْ ذُنُوبَ التَّائِبِينَ وَ يَعْلَمْ مَا فِي الصَّدُورِ: (منادى: رَبِّ)

٢٠- عَيَّن «لا» يَخْتَلِفُ:

(١) لَا تَنْسَ دَارَ الْآخِرَةِ وَ مُحَاسِبَةَ الْأَعْمَالِ.
(٣) لَا تَخْسِبِ الْمَجْدَ سَهْلًا.

(٢) لَمْ يَكُنْ هَدَفُ بَعْثَةِ الرَّسُولِ (ص) أَمْرًا إِلَى التَّعْلِيمِ: (المستثنى منه: مَحْذُوف)
(٤) لَا يَكْفُرُ بِآيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ: (المستثنى منه: آيَات)

(٢) لَا تَسْمَحْ لِلنَّفْسِ أَنْ يَخْدَعَكَ.
(٤) لَا تَتَحَمَّلْ مَشَقَّةً لَا خَيْرَ فِيهَا.

عَدْوِي